

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **6 grudnia 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska SSA Urszula Kocylowska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **6 grudnia 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **D. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o wysokość renty rodzinnej

na skutek apelacji wnioskodawczynie D. S.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **3 lipca 2012 r.** sygn. akt **III U 330/12**

uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z 30 stycznia 2012 r. Nr (...) i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu

Sygn. Akt III AUa 913/12

UZASADNIENIE

Pismem z 28 października 2011r. (data wpływu do organu rentowego – 10 listopad 2011r.) D. S. zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. o przeliczenie renty rodzinnej, poprzez uwzględnienie przy ustalaniu wysokości świadczenia, okresu zatrudnienia jej męża A. S. od 24 października 2005r. do 2 lipca 2009r.

Organ rentowy decyzją z 29 listopada 2011r. przeliczył rentę przysługującą wnioskodawczynie począwszy od 1 listopada 2011r.

Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił 42 lata 4 miesiące okresów składkowych i 5 lat 8 miesięcy okresów nieskładkowych oraz kwotę bazową obowiązującą w dacie śmierci męża wnioskodawcy.

D. S. zakwestionowała częściowo decyzję w odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu.

Wniosła o jej zmianę i przyznanie wyrównania za okres od 2 lipca 2009r. tj. od uzyskania prawa do świadczenia.

Pozostawiając odwołanie bez bieg, kolejną decyzją z 31 stycznia 2012r. Zakład uchylił decyzję z 29 listopada 2011r. i ustalił wysokość świadczenia przy uwzględnieniu kwoty bazowej obowiązującej w dacie uzyskania przez A. S. prawa do emerytury, co doprowadziło do obniżenia wysokości renty.

Drugą decyzją z tej samej daty odmówił przeliczenia podstawy wymiaru przyjętej ostatnio do obliczenia emerytury zmarłego i ponownie uchylił decyzję z 29 listopada 2011r.

D. S. po otrzymaniu obu decyzji organu rentowego z 31 stycznia 2012r. zaskarżyła je odwołaniami skierowanymi do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu.

Wnosiła o orzeczenie, iż należna jej renta rodzinna po zmarłym mężu A. S. winna być obliczona z uwzględnieniem wszystkich przepracowanych przez niego lat. od kwoty bazowej ustalonej decyzją z 29 listopada 2011r. i wypłacona za okres od dnia przyznania renty rodzinnej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na odwołania wniósł o ich oddalenie, podnosząc, że odwołanie wnioskodawczyni od decyzji z 29 listopada 2011r. doprowadziło do weryfikacji tej decyzji, gdyż była ona błędna i naruszała przepisy prawa, a to z tego względu, że do ustalenia wysokości renty przyjęto niewłaściwą kwotę bazową.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 3 lipca 2012r. oddalił odwołanie od decyzji o numerze (...), pozostawiając bez rozpoznania odwołanie od decyzji znak (...)

Wskazując w podstawie prawnej art. 114 ustawy emerytalno – rentowej Sąd ten stwierdził, że odwołanie wnioskodawczyni jest nieuzasadnione.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożyła D. S..

Zarzuciła „naruszenie przez Sąd I instancji art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 28 lutego 2012r. stwierdzającego niekonstytucyjność art. 114”.

Wniosła o uchylenie orzeczenia Sądu Okręgowego oraz poprzedzającej go decyzji organu rentowego z 31 stycznia 2012r. nr (...), ewentualnie uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca zarzuciła Sądowi I instancji całkowite pominięcie problemu uchylenia przez Zakład decyzji z 29 listopada 2011r. Wskazała na brak podstaw prawnych do uchylenia decyzji 29 listopada 2011r., którą to decyzją naliczone zostało świadczenie rentowe.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest uzasadniona o tyle, że jej uwzględnienie powoduje uchylenie zarówno zaskarżonego wyroku jak i poprzedzającej go decyzji z 31 stycznia 2012r. nr (...), a to stosownie do art. 477^{14a} kpc.

Zasady postępowania przed organem rentowym określone są przepisami kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 107 § 1 kpa decyzja powinna zawierać: oznaczenie organu administracji państwowej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne,

pouczenie czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

W myśl § 3 powołanego przepisu uzasadnienie decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienia podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.

Należy stwierdzić, że przeprowadzenie kontroli zasadności rozstrzygnięcia zawartego w decyzji jest możliwe tylko wówczas, gdy poddana tej kontroli decyzja odpowiada wymogom, o jakich mowa w art. 106 kpa.

Decyzja z 31 stycznia 2012r. omówiona wyżej, wydana przez organ rentowy w sprawie D. S. wymogom tym nie odpowiada.

Przy założeniu, że umieszczona pod pieczętą nagłówkową adnotacja „uchyla się decyzję z 29 listopada 2011r.” jest decyzją w rozumieniu art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz art. 107 kpa w związku z § 33 rozporządzenia MPiPS z 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe

(Dz. U. z 2011, nr 237, poz. 1412), to stwierdzić trzeba, że nie zawiera ona uzasadnienia tak faktycznego jak i prawnego, co stanowi istotne naruszenie przepisów postępowania, które ma wpływ na wynik sprawy,

Z kolei uzasadnienie do odmowy przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia jest tak niejasne i niezrozumiałe, że wręcz uniemożliwia ustosunkowanie się do zaprezentowanego w nim stanowiska.

Zakład zaś dopiero w odpowiedzi na odwołanie wskazał, w jaki sposób dokonał przeliczenia świadczenia pobieranego przez wnioskodawczynię.

Sąd I instancji poddał kontroli zaskarżoną decyzję, mimo wspomnianych wyżej braków i lakonicznym oraz dalece niewystarczającym wyjaśnieniom zawartym w odpowiedzi na odwołanie, co przy braku praktycznie postępowania przed Sądem Okręgowym, który ograniczył się do przeprowadzenia dowodu z akt rentowych, uniemożliwia merytoryczną jej ocenę.

Stąd też w świetle powyższego wyrok Sądu Okręgowego akceptujący stanowisko organu rentowego zawarte w zaskarżonej decyzji jest w ocenie Sądu Apelacyjnego wadliwy i dlatego orzeczono o jego uchyleniu jak i poprzedzającej go decyzji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

W ponownym postępowaniu organ rentowy po dokonaniu analizy akt sprawy, wyda decyzję, która będzie odpowiadała wymogom wynikającym 107 kpa.

Przede wszystkim w ocenie Sądu Apelacyjnego rozważenia przez organ rentowy wymaga, czy możliwe jest wznowienie postępowania w sprawie zakończonej decyzją z 29 listopada 2011r., w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) przy uwzględnieniu stanowiska Trybunału Konstytucyjnego zawartego w wyroku z dnia 28 lutego 2012r.

Zwrócić bowiem trzeba uwagę, że decyzja ta, w części odnoszącej się do przyjętej w niej kwoty bazowej oraz uwzględnionych okresów składkowych i nieskładkowych, z uwagi na zakres jej zaskarżenia przez wnioskodawczynię, jest prawomocna.

Ewentualne dalsze czynności związane z ustaleniem na nowo wysokości przysługującej wnioskodawczyni renty rodzinnej będą mogły być podjęte dopiero po przesądzeniu możliwości wznowienia postępowania.

Wydana w następstwie decyzja będzie się poddawała kontroli Sądu I instancji – w sytuacji złożenia środka odwoławczego. Sąd dysponując właściwym uzasadnieniem decyzji będzie miał możliwość wydania merytorycznego rozstrzygnięcia.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji stosownie do art. 477^{14a} kpc.